

Betænkning

over forslag til lov om ændring i lov om arbejdsanvisning og arbejdsløshedsforsikring m. v. (Om regulering af understøttelsessatser m. v.).

(Afgivet af udvalget den 16. maj 1962).

Udvalget har holdt 6 møder og har herunder haft 2 samråd med socialministeren, som endvidere skriftligt har besvaret en række spørgsmål, stillet af udvalget. En del af besvarelsenerne er optrykt som bilag. Udvalget har endvidere modtaget en henvendelse fra Dansk Arbejdsgiverforening.

I samråd med ministeren har udvalget bl. a. drøftet spørgsmålet om arbejdsanvisningen, og ministeren har erklæret sig enig med udvalget i det principielle synspunkt, at jo mere arbejdsløshedsforsikringssystemet udbygges, des vigtigere er det at sikre sig størst mulig effektivitet i arbejdsanvisningssystemet. Hertil kommer, at hvis Danmark tilslutter sig fællesmarkedet, vil dette forhold i sig selv stille forøgede krav til arbejdsanvisningsapparatets ydeevne, både hvor det gælder medvirken ved arbejdskraftens bevægelser inden for Danmarks grænser og vedrørende vandring over grænserne. Men også bortset herfra må man påregne voksende behov for at kunne bistå ved arbejdskraftens tilpasning til ændret erhvervsstruktur, tekniske omlægninger og forskydninger i erhvervslivets geografiske fordeling over landet.

Arbejds- og socialministeren har på denne baggrund over for udvalget erklæret sig rede til i tilslutning til de nu foreslåede ændringer i arbejdsanvisningsloven at fremskynde en sagkyndig undersøgelse af, om den danske arbejdsanvisnings struktur, funktioner og virkemidler er tidssvarende.

Socialministeren har med udvalgets til-

slutning stillet nedenstående ændringsforslag nr. 11, som går ud på, at arbejdsnævnets afdeling angående arbejdsløshedsforsikringen udvides med 2 medlemmer, hvoraf et udpeges af Dansk Arbejdsgiverforening og et af Landsorganisationen i Danmark, De samvirkende Fagforbund.

Herefter indstiller et *flertal* (socialdemokratiets og det radikale venstres medlemmer af udvalget) lovforslaget til *vedtagelse* med den nævnte af socialministeren foreslåede ændring.

Et *mindretal* (venstres og det konservative folkepartis medlemmer af udvalget) stiller yderligere nedenstående ændringsforslag nr. 1-4, 6-8 og 10.

Ændringsforslag nr. 1 tilsigter at ophæve bestemmelsen i lovens § 7, stk. 1, 2. punktum, hvorefter ministeren efter indstilling fra arbejdsnævnet kan nægte anerkendelse af en ny faglig eller stedlig begrænset arbejdsløhedskasse, såfremt der for vedkommende fag eller for det pågældende stedlige område allerede findes en anerkendt arbejdsløhedskasse. Bestemmelsen har i praksis vist sig at være til hinder for, at visse organisationer kan få imødekommet deres ønske om at opnå adgang til oprettelse af statsanerkendte arbejdsløhedskasser og findes ikke tilstrækkeligt begrundet.

Ved ændringsforslag nr. 2 foreslås det at forhøje det nu krævede medlemstal som betingelse for offentlig anerkendelse fra 100 til 500. Herved tilsigtes det at søge opnået

fornøden begrænsning med hensyn til en udvidelse af de anerkendte arbejdsløsheds-kassers antal og sikkerhed for, at den tilstrækkelige interesse for oprettelse af arbejdsløshedskasse er til stede.

Ændringsforslag nr. 3 tilsigter i loven at fastslå, at kontingent til arbejdsløsheds-kassen ikke må fastsættes højere for medlemmer, der står uden for vedkommende faglige organisation, end for sådanne, der tillige er medlemmer af denne. Loven indeholder ingen regel om dette forhold, men hjemmelen for at opkræve et sådant højere medlemsbidrag findes i de enkelte kassers vedtægter, jfr. mønstervedtægtens § 30, stk. 11, ifølge hvilken bestemmelse medlemsbidraget i disse tilfælde kan forhøjes med højst $33\frac{1}{3}$ pct. Mindretallet finder ikke, at begrundelsen herfor — at forbundet skulle have reelle merudgifter til administration for disse medlemmer, som ikke dækkes af medlemmernes bidrag til arbejdsløsheds-kassen — er tilstrækkeligt dokumenteret over for udvalget. Bestemmelsen foreslås optaget i lovens § 12, som omhandler fastsættelse af medlemsbidrag m. v., og hvis regler danner grundlag for mønstervedtægtens bestemmelser herom.

Ved ændringsforslag nr. 4 tilsigtes de nugældende refusionsregler, hvorefter de såkaldte sociale ydelser refunderes med 80 pct., bevaret.

Ændringsforslag nr. 6 og 8 tilsigter at opretholde de nugældende reguleringsbestemmelser i loven. Da de i lovforslaget foreslåede forhøjelser af satsene ikke søges ændret, er det nødvendigt at ændre udgangspunktet for pristalsreguleringen, jfr. ændringsforslag nr. 7 og 8.

Ved ændringsforslag nr. 10 foreslås de nugældende karenstidsbestemmelser opretholdt.

Herefter indstiller mindretallet lovforslaget til *vedtagelse* tillige med de foran nævnte yderligere ændringsforslag.

Et andet *mindretal* (socialistisk folkepartis medlem af udvalget) stiller nedenstående ændringsforslag nr. 5 og 9, som tilsigter en forhøjelse af dagpengesatserne og af maksimumsbeløbet for huslejhjælp.

Mindretallet indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med disse to og det af socialministeren stillede ændringsforslag.

Ændringsforslag.

Til § 1.

Af et *mindretal* (Søren Andersen, N. Chr. Christensen, Asger Jensen, Søren Jensen, Ninn-Hansen, Adolph Sørensen og Skov Thulesen):

1) Foran nr. 1 indsættes som nyt nummer: „00. I § 7, stk. 1, udgår 2. punktum.“

2) Foran nr. 1 indsættes som nyt nummer: „00. I § 8, stk. 1, ændres „100“ til: „500“.“

3) I § 12, stk. 5, tilføjes som nyt punktum:

„Medlemsbidrag skal være ens for medlemmer, der tillige er medlemmer af vedkommende faglige organisation, og for medlemmer, der står uden for denne.“

4) Nr. 1 udgår.

Af et *mindretal* (Chr. Madsen):

5) I den under nr. 3 foreslåede affattelse af § 15, stk. 3, 1. punktum, ændres „19 kr. 00 øre“ til: „21 kr. 00 øre“, „12 kr. 70 øre“ til: „14 kr. 10 øre“ og „15 kr. 30 øre“ til: „17 kr. 00 øre“.

Af *mindretallet* under nr. 1:

6) Under nr. 3 ændres i 1. linje „1.-4. punktum“ til: „1. og 2. punktum“, og i den til § 15, stk. 3, foreslåede ændring udgår 3. og 4. punktum.

7) Efter nr. 3 indsættes som nyt nummer: „00. I § 15, stk. 3, 3. punktum, ændres „1960“ til: „1962“.“

8) Nr. 5 affattes således: „I § 15, stk. 4, 3. punktum, ændres „1960“ til: „1962“.“

Af *mindretallet* under nr. 5:

9) I den under nr. 6 foreslåede ændring til § 15, stk. 5, 2. punktum, ændres „164 kr.“ til: „260 kr.“.

Af *mindretallet* under nr. 1:

10) Nr. 14 udgår.

Af *socialministeren*, tiltrådt af *udvalget*:

11) Efter nr. 17 indsættes som nyt nummer:

„00. I § 35, stk. 3, b, indsættes efter „tillidsmænd“ ordene: „ 2 medlemmer udpeget på 6 år henholdsvis af Dansk Arbejdsgiverforening og af Landsorganisationen i Danmark, De samvirkende Fagforbund“.

Søren Andersen.	Bladt.	N. Chr. Christensen.	Aage Fogh, næstformand.	Asgar Jensen.
Søren Jensen.	Evald Kristensen.	Chr. Madsen.	Helge Nielsen, formand.	Poul Nilsson.
Ninn-Hansen.	Hans Rasmussen.	Peter Ravn.	Elna Syvertsen.	Adolph Sørensen.
	Robert Sørensen.	Skov Thulesen.		

Bilag.**SOCIALMINISTERIET**

København, den 2. maj 1962.

Under henvisning til de i udvalgets skrivelse af 6. april 1962 stillede spørgsmål nr. 10, 11 og 12 skal man hoslagt fremsende | en den 1. maj d. å. fra finansministeriet modtaget besvarelse, hvortil socialministeriet skal henvisse.

K. Bundvad.

/ E. Arntzen.

Folketingets udvalg angående forslag til lov om ændring i lov om arbejdsanvisning og arbejdsløshedsforsikring m. v. (Om regulering af understøttelsessatser m. v.)

Underbilag.*Spørgsmål 10.*

Det ønskes oplyst, under hvilke former staten gennem overenskomstbestemmelser stiller krav om de ansattes medlemskab af en arbejdsløshedskasse.

Der henvises til vedlagte oversigt over de af statens overenskomster, hvori der findes en bestemmelse om medlemskab af en arbejdsløshedskasse, med angivelse af bestemmelsens formulering.

Spørgsmål 11.

Under henvisning til spørgsmål 10 ønskes oplyst, om staten over for de ansatte håndhæver sådanne bestemmelser.

Da medlemskab af vedkommende fagforbund er forbundet med medlemskab af forbundets arbejdsløshedskasse, og da det af staten beskæftigede overenskomstlønnede personale for en meget stor procentdels vedkommende ved antagelsen vil være medlemmer af den pågældende faglige organisation, reduceres spørgsmålet om arbejdsløshedsforsikring ved antagelsen ret væsentligt, og der ses ikke i finansmini-

steriet at have foreligget enkeltsager om ansættelse af arbejdsløshedsforsikret arbejdskraft, i hvilken forbindelse det bemærkes, at ansættelse af overenskomstlønnede personale i henhold til de løbende overenskomster er overladt de enkelte institutioner og virksomheder.

Spørgsmål 12.

Findes der for staten nogen speciel hjemmel til indgåelse af overenskomster, hvori de ansatte pålægges pligt til medlemskab af en arbejdsløshedskasse?

Der findes ikke i love, bekendtgørelser el. lign. bestemmelser vedrørende det omhandlede forhold bortset fra statsministeriets cirkulærer af 7. juni 1933 og 28. februar 1935, hvori det er fastsat, at familieforsørgere og sådanne, som har forsikret sig mod arbejdsløshed, fortrinsvis bør komme i betragtning ved antagelse af arbejdere til alle arbejder, der udføres her i landet for statens og kommunens regning eller med tilskud fra stat og kommune.

Bilag til underbilag.**Oversigt over bestemmelser i diverse overenskomster mellem statsinstitutioner og fagforbund om antagelse af arbejdsløshedsforsikrede personer.***Arbejdsmænd.**Statshospitalerne og vandbygningsvæsenet.*

Der beskæftiges fortrinsvis medlemmer af en statsanerkendt arbejdsløshedskasse, fortrinsvis Arbejdsmændenes Arbejdsløshedskasse.

Statsskovvæsenet.

Med hensyn til antagelse af arbejdere i statsskovene henvises til statsministeriets cirkulærer af 7. juni 1933 og 28. februar 1935 samt landbrugsministeriets cirkulære af 21. august 1937, hvorefter der fortrinsvis antages familieforsørgere og sådanne, som har forsikret sig mod arbejdsløshed.

Klitvæsenet.

Med hensyn til antagelse af arbejdere i klitplantagerne henvises til statsministeriets cirkulære af 7. juni 1933 og 28. februar 1935 og landbrugsministeriets og fiskeriministeriets cirkulære af 21. august 1937. Der beskæftiges fortrinsvis arbejdere, der har forsikret sig mod arbejdsløshed, og blandt disse fortrinsvis familieforsørgere.

Atomenergikommissionen, Risø.

Der antages fortrinsvis medlemmer af en statsanerkendt arbejdsløshedskasse.

Sorø Akademi.

Med hensyn til antagelse af arbejdere henvises til statsministeriets cirkulærer af 7. juni 1933 og 28. februar 1935.

Generaldirektoratet for statsbanerne.

Ved antagelse af arbejdere er man enig om, at der fortrinsvis beskæftiges medlemmer af en statsanerkendt arbejdsløshedskasse, dog fortrinsvis Arbejdsmændenes Arbejdsløshedskasse.

*Bygningsssnedkere.**Civilforsvaret.*

Civilforsvarsstyrelsen indgår på fortrinsvis at beskæftige folk, der er medlemmer af Bygningsssnedkernes Fagforening.

*Elektrikere.**Slotsholmens kedelanlæg.*

Kedelanlægget forpligter sig til fortrinsvis at antage arbejdsløshedsforsikret arbejdskraft.

Civilforsvaret.

Civilforsvarsstyrelsen indgår på fortrinsvis at beskæftige folk, der er medlemmer af Dansk Elektrikerforbunds Arbejdsløshedskasse.

Lufthavnene i København og Ålborg.

Havneadministrationen indgår på fortrinsvis at beskæftige arbejdsløshedsforsikrede folk.

*Ejendomsfunktionærer.**Københavns fængsler.*

Der må fortrinsvis kun beskæftiges medlemmer af en statsanerkendt arbejdsløshedskasse, dog fortrinsvis medlemmer af Dansk Funktionærforenings Arbejdsløshedskasse.

*Gartnere.**Statshaverne.*

Haverne forpligter sig til fortrinsvis at antage arbejdsløshedsforsikret arbejdskraft.

Landbrugsministeriets forsøgsstationer.

Forsøgsstationerne indgår på fortrinsvis at antage og beskæftige arbejdsløshedsforsikrede arbejdere.

*Hospitalsportører.**Rigshospitalet.*

Hospitalet antager fortrinsvis medlemmer af Arbejdsmændenes Arbejdsløshedskasses Hospitalsportørafdeling, undtagen hvor denne ikke kan skaffe den efter hospitalets skøn egnede arbejdskraft. For så vidt portørerne ved deres antagelse ikke står som medlemmer af en statsanerkendt arbejdsløshedskasse, kan de dog ikke forblive i hospitalets tjeneste ud over 8 dage, hvilket ved tiltrædelsen tilkendegives de

pågældende. Nævnte frist for indmeldelse i en arbejdsløshedskasse forpligter ikke hospitalet, før organisationen retter påtale.

Husmedhjælper.

Forsvarets fabrikstyrelse.

Som kogersker og medhjælpersker antages fortrinsvis personer, der er medlemmer af en statsanerkendt arbejdsløshedskasse. For så vidt en institution antager personer, der ikke er medlemmer af en statsanerkendt arbejdsløshedskasse, skal den ved antagelsen henstille til de pågældende at indmelde sig i en sådan. Institutionen er dog frit stillet med hensyn til antagelse af medhjælpersker, såfremt den lokale arbejdsløshedskasse ikke kan anvise kvalificeret arbejdskraft.

Rigshospitalet.

Hospitalet er frit stillet med hensyn til antagelse af husmedhjælper, jfr. statsministeriets cirkulære af 7. juni 1933. For så vidt husmedhjælper ved deres antagelse ikke står som medlemmer af en statsanerkendt arbejdsløshedskasse, kan de dog ikke blive i hospitalets tjeneste ud over 2 måneder, hvilket ved tiltrædelsen tilkendegives de pågældende.

Jord- og betonarbejdere.

Statens seruminstitut.

Seruminstituttet antager først og fremmest medlemmer af Jord- og Betonarbejdernes Fagforening, undtagen hvor denne ikke kan skaffe den efter instituttets skøn kvalificerede arbejdskraft.

Kasernarbejdere.

ved de under forsvarsministeriet hørende kaserner, sygehuse og lejre m. m.

I København og omegn antages arbejderne fortrinsvis blandt medlemmer af Arbejdsmandenes Fagforening for Hær og Flåde, såfremt denne forening kan anvise egnet arbejdskraft.

Kedel- og maskinpassere.

Slotsholmens kedelanlæg.

Kedelanlægget forpligter sig til fortrinsvis at antage arbejdsløshedsforsikrede folk.

Kontorfunktionærer.

Staten forpligter sig til fortrinsvis at

antage kontorfunktionærer, der er forsikret mod arbejdsløshed i en statsanerkendt arbejdsløshedskasse.

Kvindelige arbejdere.

Statshospitalerne og statsfængslet ved Horserød.

Arbejderskerne antages fortrinsvis blandt arbejdsløshedsforsikrede kvinder.

Københavns lufthavn.

Lufthavnen forpligter sig til fortrinsvis at antage arbejdere, der er forsikret mod arbejdsløshed i en statsanerkendt arbejdsløshedskasse.

Statens veterincære institut for virusforskning (Lindholm).

Instituttet vil fortrinsvis antage medlemmer af Kvindeligt Arbejderforbunds Arbejdsløshedskasse.

Rigshospitalet.

Hospitalet er frit stillet med hensyn til antagelse af hjælpere, men såfremt Kvindeligt Arbejderforbunds Arbejdsløshedskasse har ledig og efter hospitalets skøn kvalificeret arbejdskraft, antages denne fortrinsvis, dog ikke fremfor hjælpere, der tidligere har udført tilfredsstillende tjeneste ved hospitalet. For så vidt hospitalet antager hjælpere, der ikke er medlemmer af en statsanerkendt arbejdsløshedskasse, skal hospitalet ved antagelsen henstille til de pågældende at indmelde sig i en sådan, såfremt de med hensyn til arbejdstid opfylder betingelserne for at være medlem af en statsanerkendt arbejdsløshedskasse, d. v. s. har mere end 4 timers dagligt arbejde.

Militærhospitalet.

Militærhospitalet er frit stillet med hensyn til antagelse af sygeplejevagter, men såfremt Kvindeligt Arbejderforbund har ledig, kvalificeret arbejdskraft, antages denne fortrinsvis.

Forsvarets fabrikstyrelse.

Rengøringsarbejderskerne antages fortrinsvis blandt arbejdsløshedsforsikrede kvinder. Institutionen er dog frit stillet med hensyn til antagelse af rengøringsarbejdere, såfremt den lokale arbejdsløshedskasse ikke kan anvise kvalificeret arbejdskraft. For så vidt de pågældende med hensyn

til arbejdstid opfylder betingelserne for at være medlem af en statsanerkendt arbejdsløshedskasse, d. v. s. har over 4 timers arbejde daglig, kan de ikke forblive i tjenesten ud over 3 uger uden at have sådant medlemskab, hvilket ved antagelsen tilkendegives de pågældende.

Lager- og pakhusarbejdere.

Slotsholmens kedelanlæg, statens seruminstitut, statens vitaminlaboratorium, landøkonomisk forsøgslaboratorium, det veterinære serumlaboratorium, universitetets kedelanlæg og rigshospitalet.

Der antages fortrinsvis medlemmer af Lager- og Pakhusarbejdernes Forbund, undtagen hvor denne ikke kan skaffe den efter institutionens skøn kvalificerede arbejdskraft.

Den kgl. grønlandske handel.

Arbejderne skal være medlemmer af Lager- og Pakhusarbejdernes Forbund. Handelen giver tilsagn om fortsat kun at antage arbejdskraft efter samråd med forbundet.

Malere.

Civilforsvaret.

Civilforsvarsstyrelsen indgår på fortrinsvis at beskæftige folk, der er medlemmer af Malernes Fagforening.

Rigshospitalet.

Angående antagelse af malersvende ved rigshospitalet henvises til statsministeriets cirkulære af 28. februar 1935, hvorefter der fortrinsvis skal antages arbejdsløshedsforsikret arbejdskraft.

Smede og maskinarbejdere.

Slotsholmens kedelanlæg.

Kedelanlægget forpligter sig til fortrinsvis at antage arbejdsløshedsforsikret arbejdskraft.

Civilforsvaret.

Civilforsvarsstyrelsen indgår på fortrinsvis at beskæftige folk, der er medlemmer af Dansk Smede- og Maskinarbejderforbunds Arbejdsløshedskasse.

Veterinær- og landbohøjskolen.

Højskolen forpligter sig til fortrinsvis at antage medlemmer af Metalarbejdernes Arbejdsløshedskasse til udførelse af det under forbundets fagområde hørende arbejde, undtagen hvor denne ikke kan skaffe den efter højskolens skøn kvalificerede arbejdskraft.

Lufthavnene i København og Ålborg.

Havneadministrationen indgår på fortrinsvis at beskæftige arbejdsløshedsforsikrede folk.

Vandbygningsvæsenet.

Vandbygningsvæsenet er indforstået med ved alt smede- og maskinarbejde kun at beskæftige medlemmer af Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund.

Tilsynsfunktionærer.

Rigsbibliotekarembetet.
Rigsarkivet.
Nationalmuseet.
Statens museum for kunst.
Rosenborg slotsforvaltning.
Hirschsprungske samling.
Københavns universitets kurator.
Kronborg slotsforvaltning.
Tøjhusmuseet.
Statsbiblioteket i Århus.

Der beskæftiges fortrinsvis arbejdsløshedsforsikrede personer, jfr. statsministeriets cirkulære af 28. februar 1935.

Vagt- og tilsynsfunktionærer.

(Slotsbetjente, port- og nattevagter m. fl.).
Christiansborg slotsforvaltning.
Amalienborg palæforvaltning.
Statens seruminstitut.
Danmarks lærerhøjskole.
Kgl. grønlandske handel.
Forsvarsministeriet.
Nationalmuseet.
Statens museum for kunst.
Kronborg slotsforvaltning.

Der antages fortrinsvis medlemmer af en statsanerkendt arbejdsløshedskasse.